

Izhaja:

vsako sredo zjutraj
Stane za celo leto 15 L.
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez dopolne naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

Št. 54

V Gorici, v sredo 18 avgusta 1926.

Leto IX.

Netrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo v naprej. List izdala konsorcij »GORISKE STRAŽE«. Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Riva Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli št. 5. — (prej Scuole). — Telef. int. št. 308.

Odžagano deblo?

Tako naslovljeni sestavek zadnje Straže, govoreč o našem dijaštvu, mi je zbudil te misli, katerih upam, da cenjeno uredništvo ne bo zavrnilo.

Predvsem smem reči, da imamo Slovenci v Italiji prav lepo število dijaštva, ki se drži krščanskega prepričanja in življenja. Na nas je, ki se štejemo h krščanskemu narodnemu razumništvu, da tega podmladka ne zanemarjamo. Povrhu vseh drugih skrbi moramo duhovniki in krščanski laiki v deželi brezpogojno prihraniti nekaj smotrne in stanovitne pažnje tudi svojemu dijaškemu naraščanju. Sicer bi se pač deloma uresničile nevesele slutnje, ki obhajajo pisca omenjenega članka.

Čislani gospod, ki je stvar v Straži načel, vrlo dobro poudarja važni pomen dijaškega naraščanja. Le želim, da se fiste njegove besede prav krepko podčrtajo. Iz njih pa sledi za krščansko razumništvo nujna obveznost, da bodi njegova moralna in materialna skrb za dijaštvo ne zadnja in slučajna stvar, marveč trajna in med prvimi. Ne skrbi me pa, da se to ne bi zgodilo, saj gorečnost, ki jo članek kaže, more s tem prvim zahtevkom prav lahko uspeti: gre za to, da mi, krščansko razumništvo, vršimo tozadevno nalogo — preudarno, stanovitno, pozitivno.

Kaj pa od strani dijaštva? — Sestava tega stanu med nami je danes precej raznovrstna. Obiskujejo so le to stran in on stran meje, žive v zavodih in zunaj njih. Razprava o dijaškem naraščanju bi bila naravnost krivična, ako ne bi takoj ugotovili, da ste v danih razmerah najbolj smotrni napravi za naš izobraženi podmladek — Alojzijeve in škofijsko dijaško semenišče v Gorici. Na njih predvsem slone naše nade za bodočnost. Vendar tukaj ne morem zamočati pripombe, ki mi jo narekuje domača kulturna zgodovina: blizu pol stoletja je proizhajala iz bivšega škofijskega Werdenberškega semenišča ne le domača duhovščina, ampak tudi večina svetnega razumništva v deželi; a to poslednje je vse dokraja stalo v liberalnem taboru. Šele od zunaj započeto katoliško dijaško gibanje je stvar obrnilo na boljše. Memen-to...

Precej naših dijakov vrši nauke v Sloveniji. Kdor od njih ima dobro voljo, se tam lahko oklene lepo razvite krščanske organizacije ter se reši liberalne poplave. Potrebujejo pa ti fantje nečesa drugega: Kaj lahko se oddušijo naši domačiji: upi na boljše in lažje uspehe drugih mnoge premotijo, da se po končanih naukih izselijo. Res, da za vsakega akademično izobraženega delavca med nami ne bo dela in kruha, a do skrajne možnosti naj bi razumništvo, ki iz tega ljudstva zraste, tudi med njim ostalo. Tu mora zastaviti delo svobodna dijaška organizacija.

V tej zvezi treba poudariti, da je negovanje duhovniških poklicev v naših razmerah ne samo najidealnejša naloga, ampak tudi najbolj rodoljubna. Cerkvena autonomija daje duhovščini neko samostojnost, ki je drugod bolj in bolj pogrešamo. In pa: duhovnik živi z ljudstvom kakor noben drug izobraženec. Ko bi imeli danes dovolj do-

mačih duhovnikov, bi se za vse stranske duševne potrebe ljudstva (zlasti tudi v Istri) lahko vse bolj poskrbelo. Tako pa domačih redovnikov nimamo nič, duhovnikov premalo, v južni Istri skoraj nič.

Vse te podlage nujno terjajo, da negujemo v dijaškem naraščanju živ krščanski idealizem, ki je prvi pogoj, da se bo zrelo izobraženstvo sploh posvečevalo delu za težko preizkušeno domače ljudstvo, zlasti pa, da se bo čim več dijakov oklepalo tudi duhovskega in redovnega poklica.

Najbolj potrebuje pažnje in pomoči dijaštvo, ki se uči v Italiji zunaj vzgojnih zavodov. Poleg drugega je mnogovrstno ogrožena njegova krščanska vera in čednost. Zato me jako veseli, da so te dni neki dijaki sami spričo teh nevarnosti izrekli načelno zahtevo do sebe, da se morajo nevarnostim ustavi kakor z izpolnjevanjem splošnih krščanskih dolžnosti, tako še posebej z vsakoletnimi duhovnimi vajami.

Ta zahteva se pa tiče tudi nas, krščanskega razumništva v delu, laikov in duhovnikov. Najprej treba, da svetimo svojemu naraščanju z načelno jasnostjo. Pri tem naj nas ne plašijo morebitni pogoji ali slabosti dijaštva. Naj ne bom nadležen s tole splošno pripombo:

Kaj se godi po svetu?

Sovjetska Rusija je še danes osmo leto po revoluciji dežela, o kateri se ni zapadu vse mogoče govoriti, a nič pravega ne uganemo. To je pač samoobsebi razumljivo, če pomislimo, da v račune kapitalistično navlaženjenih krogov prav dobro spata, ako gledamo v ruskem boljševizmu velikanski bav-bav, ki bo lpega dne popoldne pohrustal vso apadno Evropo s kostmi vred. Zato izhajajo iz prizadetih krogov, ki nč razpolagajo z dobro urejenimi doisnimi uradi, na svoj način prikrojeni dopisi, ki kažejo Rusijo v najlažši barvi. Baš obratno pa delajonekateri komunistični naivneži, ki osti brbljajo o medu in mleku, ki se bo cedilo iz Moskve kar v potoki, če se kar čez noč prelevimo v omuniste.

Eni tako, drugi drugače. Priprosti bravec, ki je večini navezan le na en list, je tak poučen kot mu njegovo glasilo itveze. Odtod tolika nejasnost. Zegadelj hočemo da nes napisati tr stavkov o Rusiji, da bodo naši tanci lahko sami razbrali, kako se elajo razne politične vesti, ki j svet sprejema za golo resnico.

Protirevocija v Rusiji!

Tako je napil pred dvema tednoma londonskist 'Central News'. Nato je razlag da je izbruhnila po vsem ruskemrostranstvu revolucija, ki jo vodil vrhovni zapovednik ruskihojsk Trocky. Ne-nadno smrt Dzdžinskega, ki je najprej vodil zlasno boljševiško »Ceko« morilkcelih ruskih množic, potem pa pal ljudski komisar za narodno gospodarstvo, so smatrali za migj revolucionarnjem, naj planejo dan.

Brž za tem so začeli še drugi večji listi pisati ipodlagi poročil,

»dri časi«, dobri kraji, dobra občesa so tista, kjer so načela javnosti ter duh občestva boljši, kot pa dela poedincev, tako da se poindci vedno zopet lahko dvigajo in opravljajo ob vodilih in sredstvih občestva. V tem je moč krščanskega občestva nad vsemi nasprotniki, ne pa v brezpogrešnosti vse članov. Tojeda se morajo načel pametno, ne fanatično uporeljati, a nikoli zatajevati ali pačiti. Zato mi navedeni članek v zadnji Straži baš tam najmanj ugaja, kje naj bi bil njega višek, tam, kjer poaže dijakom »socialnega duha« in ljudsko dušo« za rešilne vzore. Socialni duh je čisto na mestu tam, karor sodi, a ran, katere pisec v razpravi našteva, ne izleči. »Ljudska duša« je pa že celo sestava vrlin in graov, nikakor pa ne zgolj svetišče.

S pa že boljše pogodili tisti dijaki, ki so pokazali na izpolnjevanje krščanskih dolžnosti in na vsakozne duhovne vaje. Nas pa, ki smo od krščanskega razumništva, zateva še ena naloga: ta namreč, da materialno omogočimo Dijaški zvezi, da bi vršila med dijaštvom svoje nujno poslanstvo, kakor sem gaskušal naznačiti. Časopis »Rast« je našemu raztresenemu dijaštvu potrebna duhovna vez in vezbalščje duhovne vaje o počitnicah mnogina potrebna notranja obnova... In kaj še in kako, naj bi vzajemno preudarilo starešinstvo in dijaštvo.

Iv. Rejec.

izvesti kljub stotinam krvavih rabljev in kljub vsem bataljonom rdeče armade. Nekateri vodilni možje so zato že brž po Ljeningovi smrti, ki je s svojim orjaškim duhom še umel brzdati vse nasprotujoče si struje, hoteli popustiti in zakrmariti s svojim boljševizmom v zmernejše tokove. Na zadnjem zboru ljudskih komisarjev je ta misel že osvojila precej duhov. Posebno tak, ki »imajo« nekaj, in takih kljub vsem komunističnim geslom ni malo v Rusiji, so bili naklonjeni zmernikom in so jih z denarnimi sredstvi podpirali.

V zadnjih mesecih so se pokazala pa še druga nesoglasja med sovjetci. Stara resnica in dejstvo je, da ruski kmet živi z Bogom in svojo grudo. Tudi pri boljševiških prevratih je bil le v toliko zraven, kolikor so ga navdušili, da bo dobil zemljo v svojo last. Ker pa to tudi ni po naukih čistega komunizma, je jel mužik obračati hrbet boljševizmu in je postal še bolj nezaupljiv do graditeljev komunistične Rusije. To so znali spretno izrabiti bogatejši posestniki takozvani »kulaki«. V vaških sovjetih so dobili prvo besedo. Odslej niso več bili kmetski boljševiki prav čisto pravoverni, marveč so večkrat prišli v opreko z moskovskimi voditelji. To nevarno strujo, ki je širila zmerne duh med boljševiške vrste, so tudi skušali potlačiti.

Tako imamo tukaj zrno podlage za hude »severne« boljševike in zmerne »južne« menjševike ob Črnem morju, ki strašijo v člankih zapadnega časopisja.

En drugačen glas.

Stara resnica je, če v prepiru en nasprotnik pretira in stvari povečuje, tudi drugi ne bo odmanjkal. Zgoraj smo navedli pisanje in razjasnitev o njem tako nazivane »meščanskega« časopisja, zdaj pa bomo povedali, kaj meni o tem komunistični tisk.

Komunistični listi trdijo, da obstajajo posebne centrale, kjer kuzejo lažnjive vesti o protirevoluciji v Rusiji. Take centrale obstajajo v Bukarešti in Varšavi.

Tu moramo brž podčrtati, da sta Romunija in Poljska stalni nasprotnici Rusije. Prva zastran Besarabije, druga pa gleda po Ukrajini.

Dalje pravijo komunistični listi, da je namen vseh teh govoric o protirevoluciji čisto določen. »Buružusko časopisje dolžijo, da delajo to le zato, da bi odvrnili pozornost od vojaških priprav Poljske, Romunske in Litavske na ruskih mejah.

V teh kovnicah lažnjivih poročil iz Rusije, ki imajo podružnice tudi v Rigi in Pragi ter na Švedskem, sede sami privrženci bivših carjev, ki so strahopetno pobegnili iz domovine in čakajo, kdaj se jim vrnejo njih visoke časti in milijoni. Imenujejo tudi njih imena in naslove.

Takšen je ta drugi glas, ki pa prihaja v komunistične liste na zapadu, torej tudi v »Unita« (glavno glasilo italijanske komunistične stranke), naravnost iz Moskve. Na eni strani Varšava in Bukarešt, na drugi Moskva; po pravici smemo sumiti v poštenost in resničnost vesti od vseh strani.

Iz teh pojasnil o političnem vrvenju med boljševiki se da raz-

Zrno resnice.

Časopisje, ki ni dolžno vleči s tem ali onim taborom, je prineslo par vesti, ki drugače pravijo. Spominjate se še morda, da se je bralo v »Straži« o posebnih strujah med boljševiki. Jedro vseh resnic je to, da se čisti komunizem ni mogel

brati, na kakšen način je včasih svet poučen o političnih dogodkih. Nekajkrat smo že poudarili, kako je dandanes časopisje, ki vendar vstvarja javno mnenje, podkupljivo in suženjsko odvisno od svojih gospodarjev z debelimi mošnjami. Pisati morajo po povelju, na »komo«.

Vemo, da ni bojševizem prinesel

Rusiji srečnih dni, saj daneni znano, ali je tam mir ali so revucije, a vemo pa gotovo, da biztrpečega milijonskega ruskega aroda vzšlo prerojenje ne le Slonstvu, marveč še v večji meri ovestvu in svetu. Rusko ljudstvoa ni nosilec mrkega komunizma; ono je še bogato naravnih in nvnih sil, ki jih je Zapad že zakol!

DNEVNE VESTI.

Goriški podprefekt premeščen.

Goriški podprefekt Scotti, ki je samo nekaj mesecev stoloval na goriški podprefekturi, je premeščen. Danes odide na dopust, iz katerega se ne vrne več v Gorico. Količkor nam je znano, pride na njegovo mesto cav. Anza, dosedaj podprefekt v Voloskem = Opatiji.

Pisatelj Fr. Bevk.

V petek poteče doba kazni, ki je bila odmerjena našemu pisatelju Francetu Bevku. Upamo, da ga štirimesečni zapor ni potlačil in mu vzal njegovih sil. Prijatelji in znanci želijo pisatelju, naj bi zopet zastavil svoje pero in od svojih talentov z nezmanjšano žilavostjo poklanjal sadove slovenskemu ljudstvu.

Točal

10. t. m. je furlanski gospod prefekt sprejel odposlanstvo po toči prizadetih gospodarjev. Odposlanci so razložili prefektu vso bedo prizadetih krajev in ga prosili hitre pomoči. Gospod prefekt je obljubil, dosti obljubil, da so bili odposlanci kar potolaženi. Upamo, da ne bodo oblastva snedla svojih lepih besed. Prizadeti naj pa brž vložijo prošnje kot je že bilo javljeno.

Preiskave.

Preteklo soboto so orožniki napravili hišno preiskavo pri zadnjem predsedniku goriškega Učit. društva pri g. šol. vodji Paljku v Lokavcu. Staknili niso prav ničesar protidržavnega ali javnemu redu nevarnega.

Preiskave so se vršile tudi pri Zvezinem blagajniku Mermolji v Dobravljah. Tudi tam ni bilo ničesar. Podobne obiske sta imela tudi gg. Križman in Urbančič, gđ. Čendemova in še pri številnih drugih učiteljih, ki so spadali v vodstva krajevnih organizacij. Mi smo prepričani, da se je zdaj varnostna oblast uverila o popolni državljanski lojalnosti omenjenih oseb in vsega slovenskega učiteljstva. Prav tako smo pa tudi mi uverjeni, da se bodo še našli gnusni obrekljivci!

Gospodinjski tečaj.

Podpisano vodstvo javlja, da bo začel letošnji gospodinjski šestmesečni tečaj v imenovanem zavodu s 1. oktobrom. Sprejemajo se na tečaj mladenke, ki so dopolnile 16 let, mlajše samo izjemoma. Prošnje za sprejem se vlagajo do 15. septembra. Priloži se zadnje šolsko spričevalo, krstni list, zdravniško spričevalo o lepem vedenju, vse lahko na nekolekovanem papirju. Mesečina za hrano in stanovanje znaša 180 L., vpisnina 100 L. — Ravno tam se sprejemajo tudi učenke ljudske šole. — *Vodstvo zavoda šolskih sester v Tomaju.*

Cadornov obisk.

Znani vrhovni poveljnik italijanske armade v svetovni vojni grof Cadorna, maršal Italije, je pretekli teden obiskal Gorico in Trst. Starem vojščaku so povsod izkazovali velike časti. V Gorici je maršal posetil tudi prevzvišenega kneza nadškofa.

Odlikovanje.

Ker je Gorica v vojni toliko pretrpela in se tako junaško držala skozi dolge vojne mesece, je dobila odlikovanje — zlato hrabrostno svetinjo.

Dijaški zavod »Alojzijevišče« v Gorici.

Odbor »Alojzijevišča« v Goci sporoča naši javnosti, da bo tu v prihodnjem šolskem letu sprel proti plačilu.

1. dijake, ki nameravajo obiskovati goriške srednje šole;
2. učence, ki so z dobrim uspehom dovršili IV. razred ljudske šole in se želijo pripraviti za središnji izpit v I. razred tukajšnjih srednjih šol z italijanskim učnim jezikom (gimnazije, realke, učeljišča in komplementarne šole). V ta namen bomo tudi prihodnje šolsko leto otvorili v zavodu V razred ljudske šole, v katerem se bodo gojili predvsem oni predmeti, ki pridejo v poštev pri sprejemnem izpitu. Eksternistov v ta naš notranji razred ne sprejemamo.

Kdor želi biti sprejet v zavod, naj vložijo do 31. avgusta t. l. prošnje s sledečimi listinami:

1. Krstni list (kolkovan);
2. zadnje šolsko spričevalo;
3. spričevalo o cepljenju koz (na nekolkovanem papirju);
4. spričevalo dušnega pastirja o npravnem vedenju prosilca.

Gojenci preteklega šolskega leta, ki želijo biti zopet sprejeti v zavod, naj vložijo čimprej prošnje brez prilog.

Prošnje je treba nasloviti na:

Odbor »Alojzijevišča«, Gorica, Via Ponte Isonzo 3.

Natančnejša pojasnila daje vodstvo zavoda vsak dan, razen ob nedeljah in praznikih, od 9. do 11.

Trgovski tečaj

s slovenskim in italijanskim jezikom se bo letos vršil tudi v zavodu Naše Ljube Gospe v Trnovem (Torrenova di Bisterza). Kdor želi poslati tja svojo hčer, naj se prihlasi do konca avgusta. Zaradi pomanjkanja prostorov pa izostane za letos gospodinjski tečaj v omenjenem zavodu!

Romanje na Barbano.

Zadnjo nedeljo avgusta, t. j. 29. t. m. priredi tretji red romanje k Materi božji na Barbano. Nazaj grede si ogledamo starodavni Oglej in znamenito baziliko. Kdor se želi vdeležiti romanja, naj se oglasi pri voditelju ali prednici tretjega reda. Plačati je treba pri vpisovanju celotno svoto. Vsak dobi tamkaj izkaznico za vožnjo. Čas za vpisovanje je do prih. nedelje 22. t. m. Če bi se kdo premislil, potem ko je že plačal, naj pa proda izkaznico kateri drugi osebi, ker že plačana svota se ne bo vračala. Vožnja za tja in nazaj za auto in parnik stane 20 lir. Zjutraj odide korijera ob 4 in pol in zvečer se vrnemo ob 9. uri. Na Barbani zadobi vsak tudi odpustke za sv. leto.

Umetniški večer mladih.

Te dni se mudi v Gorici režiser ljubljanskega »Novega odra« g. Ferdo Delak, ki pripravlja s tukajšnjim umetniškim naraščajem »Umetniški večer mladih«, ki se bo vršil 21. t. m. ob pol 9. uri zvečer v Trgovskem domu. Ker bo v Gorici edina prireditelja te vrste, na kateri se bo občinstvo seznanilo z novimi težnjami igravske in scenečne umetnosti, je dolžnost vsakega inteligenta, da se večera vdeleži. Da bo pa prireditelja dostopna širšim slojem, so cene sedežev znatno znižane: 5, 4, 3 Lit., stojišča pa 2 L.

Dijaška Matica.

Dijaška Matica v Trstu naznana, da se bo vršil visokošolski zbor dne 29. t. m. ob 10. uri zjutraj v društvenih prostorih akad. društva »Balkan« v Trstu.

Redni občni zbor »Dijaške Matice« v Trstu se bo vršil 12. septembra t. l. v dvorani D. K. D. pri Sv. Jakobu. Odbor.

Mizarski tečaj.

V Zagradu so 12. t. m. otvorili po prizadevanju zavoda za pospeševanje obrti mizarski tečaj za stavbne mizarje. Vpisalo se je že 15 učencev, po večini iz Zagraja in okolice. Tečaj vodi g. profesor Fornasarig.

Posetniki pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni«

od 4. do 13. septembra 1926 imajo na podlagi legitimacije sledeče ugodnosti:

V Italiji 30% železniški popust in sicer za potovanje v Ljubljano od 15. t. m. do 10. septembra in za povratek od 4. do 30. septembra 1926. Uporabljati se zamorejo vsi vlaki razven Simplon = Orient = Expressa. Legitimacije se nahajajo že v prodaji pri jugoslovanskih konzulatih in trgovskih agencijah.

Reklamne deske tvrdk, ki razstavljajo na razstavi so oproščene reklamnega davka, če izobesijo svoje reklame na paviljonu, v katerem razstavljajo. Za reklamne deske tvrdk, ki ne razstavljajo, pa se plača samo ena desetina normalne takse, to je 15 Din za kvadratni meter, če so te reklame nameščene v notranjosti razstavišča.

Odškodnina za namestitev reklamne deske je malenkostna in se dobe informacije v uradu velesejma.

V okviru razstave bo prirejena cela vrsta specialnih razstav, ki bodo privabile veliko število interesentov za najraznoličnejše stroke gospodarstva in športa. Zato bo ta vrsta izkustva zelo uspešna.

Dobro informiran.

Bolonjski list »Il Resto del Carlino« precej in rad piše o nas obmejnih Slovencih. Osobito so mu pri srcu cerkvene razmere primorskih vernikov. Tej srčni želji daje te dni duška v dolgem članku, kjer govori o obnovi oglejske patriarhijske. Pravi tudi o obisku pri videmskem nadškofu Rosiju. Ko je bil cerkveni knez vprašan, se li more biti ne misli na njegovo osebo kot bodočega patriarha, se je naškof izmikajoče nasmehljajal...

Kaj pravi?

Prejšnji tajnik fašistične stranke gromovnik Farinacci piše v svojem listu »Il regime fascista« (fašistovski režim) kaj zanimive reči. V četrtek se je v 192. številki spraval nad banko »Commerciale«. Z vso silo napada »nekronanega kralja Italije« (re non coronato d'Italia) kakor sam pravi, na Toeplitza in brate Rosenberger. Zmerja jih z nemškimi židi, ki da bogatijo na račun italijanskih davkoplačevalcev. Ob koncu tega uvodnika pripominja uredništvo, da je list v prijetnem položaju, da sme napisati svojo sodbo, ker nima nobenih vezi, ki bi ga silile k molku.

Mednarodno zborovanje za нравstveno vzgojo.

Od 28. septembra do 2. oktobra t. l. se bo vršil v Rimu četrti mednarodni kongres za нравstveno vzgojo. Prvi tak kongres se je vršil leta 1908. v Londonu. Osrednjemu izvršilnemu odboru so včlanjeni najbolj poznani vzgojitelji iz vseh delov sveta. Rimskega zborovanja se bo udeležilo kakih 400 oseb iz 39 držav. Izmed Slovencev ne bo nobenega, pa, žal, tudi izmed južnih Slovanov ne. Kje je krivda? Na zborovanju bo posebno zanimivo predavanje indijskega misleca Rabindranath Tagoreja.

Politična borba za Beograd.

V nedejo so se vršile v Srbiji občinske volitve. Posebno vroče so se bili za Beograd radikalni in Davidovičevi demokrati. Zmagali so slednji, ker so se radikalni med sabo kregali. To je prvi večji poraz Pašičeve radikalne stranke.

Gibanje za neodvisnost.

Po vseh angleških kolonijah se čim dalje bolj čujejo glasovi po osamosvojitvi od matice Anglije. Sicer so Angleži že do danes dali večini svojih kolonij obsežno samoupravo, toda vsaka zveza med kolonijami in angleškim kraljem, na katerega kolonije dosti drže, mora iti preko kolonialnega ministrstva v Londonu. Kolonije pa hočejo še to odpraviti, da bi se popolnoma jasno videlo, kako so le v zvezi z Anglijo ne pa ji podrejene.

Boj kletvini!

Podgorski komisar g. Numis je uvrstil v pravilnik občinskega reda sledeči člen:

V javnih prostorih je strogo prepovedana kletvina, kakor tudi vsaka beseda, ki žali moralo. Prestopki bodo kaznovani z globo od 10 do 50 lir. Dolžnost vsakega poštenega vaščana je, da naznani prestopke te uredbe.

Plemenito in vzorno stremljenje občinske uprave je razveselilo vse poštene Podgorce, ker vidijo v tem začetek prepotrebne, radikalne boja proti bogokletstvu, posebno še v naši občini, kjer ni zastrupljen samo delavski sloj, marveč že tudi velik del naših kmetov.

Želimo iz srca, da bi delovanje najlepše procvitalo in rodilo zaželjen sad!

Listnica uredništva.

Slov. kat. iz. dr. v Svinem pri Kobaridu: Vaš dopis glede veselice ste odposlali komaj v ponedeljek 9. t. m., uredništvo ga je prejelo v torek zvečer. List pa je do torka zvečer že po večini stavljen, ker se v sredo zjutraj tiska. Zato. Vašega dopisa nismo mogli objaviti. Prihodnjič morate biti bolj zgodnji! Bog živi!

Listnica Kmečke-delavske zveze in Političnega društva »Edinosti« v Gorici.

1. Melc Karl, Miren: O priliki zglasite se v tajništvu.
2. Fornazarič I., Vogrsko 150: Vaša prošnja bo ugodno rešena. V kratkem dobite rešitev.
3. Škorjanc Katerina, Števerjan: Zastanki Vam bodo v kratkem izplačani. Finančni intendenci je bilo že 14. julija dano to stvarno pooblastilo.
4. Vidrih Marija, Erzelj 19: Ko imate drugo opravilo v Gorici, zglasite se tudi v tajništvu zaradi Vaše pokojninske prošnje.
5. Gerbec Jos., Gorica, Via Caprin, 19: O priliki zglasite se v tajništvu.
6. Humar Franc, Gorica, Camposanto 40: Zglasite se ob priliki v tajništvu.
7. Simčič Karolina, Smartno: Vam je bila priznana pokojnina 10. junija 1925. Plačilni oddelek je tudi že odposlal inv. knjižico zakladnemu nadzorništvu v Vidmu. Če ne dobivate še denarja bo treba posredovati v Vidmu pri zakl. nadzorništvu. Sporočite nam torej, če ste med tem prejel že denar ali ne.
8. Kerševan Mat., Gradišče 8: Vaša pok. prošnja se ravnokar proučuje. Manjkajo pa še sledeči dokumenti: 1. krstni list; 2. možev mrtvaški list; 3. potrdilo županstva, da ni pokojni zapustil otrok ne vdove; 4. poročni listi živčih sinov. Podrežite pri županstvu, da odpošlje čimprej zahtevane dokumente.
9. Remec Antonja, Vitovlje 68: Zglasite se o priliki v tajništvu; potrebni so nam nekateri podatki.

GOSPODARSTVO.

Delo „Zadružne zveze“ v Gorici.

Zadnjič smo posneli po »Gospodarskem listu« del poročila o običnem zboru Zadružne zveze v Gorici. Kakor smo že zadnjič naglasili, smatramo za potrebno, da priobčimo še nekatera poročila, ki se tičejo te naše najvažnejše gospodarske zadružne organizacije. V naslednjem podajamo zato del poročila, tajnika Davida Doktoriča.

b) Tajnikovo poročilo.

Vsi povojni občni zbori so podarjali to željo, naj Zadružna zveza posveti vse svoje sile povzdigu tistih gospodarskih panog, ki morejo našemu kmetiskemu ljudstvu v sedanjih razmerah najbolj koristiti.

Delo za pospeševanje živinoreje.

Ker prihaja v prvi vrsti v poštev živinoreja, je bilo Zvezi treba obdržati glavno skrb, da na tem polju udeležiti želje naših zadrugarjev. Če je hotela prispevati k povzdigu živinoreje, je bilo treba na eni strani vzbuditi zanimanje ljudstva za izboljšanje živine in na drugi strani tudi skrbeti, da se živina in njeni proizvodi čim lažje in čim dražje spravijo v denar. Za izboljšanje živine ni mogla doslej storiti drugega, kot da v »Gospodarskem listu« in s predavanji, sestanki in razgovori širi izobrazbo, kar delata z vso vnemo in kjerkoli se jima nudi priložnost naša strokovna uslužbenka. Najbolj pa bomo našega kmeta pridobili za naprednejše gospodarstvo, če bo sam v lastnem žepu čutil koristi.

Delo za mlekarstvo.

To se je skušalo doseči z organizacijo oddaje masla, ki jo je začela Zveza marca meseca lanskega leta in ki se je tako razširila, da danes prevzame vsak mesec za čez 100.000 Lit. masla. Sedaj proučujemo oddajo sira in upamo, da se nam bo tudi to posrečilo.

Mnogo dela je bilo treba, da smo do tega prišli. Stare mlekarne je bilo treba izboljšati in marsikje smo zadeli na nerazumevanje novih potreb, mnogo novih mlekarj je nastalo. Zveza je pomagala pri ustanovitvi, z nasveti in kreditom. Tisti, ki so se v vsem naslanjali na Zvezo, so z najmanjšimi stroški uredili najlepše mlekarne, ki organizatorično in strokovno odgovarjajo času. Drugi, ki so brez Zveze zidali, so se kasneje večinoma kesali. Večini novih mlekarj je stroje dobavila Zveza po najnižjih tovarniških cenah. Napravili smo našlašč za mlekarne posebno skladišče najnujnejših potrebščin.

Mlekarjam je bilo treba voditi levi. Prvi korak za vzgojo naraščajoča smo napravili pri tridnevnem tečaju v Cerknem kateremu bodo morali slediti drugi. Na tem tečaju smo napravili poizkus, da vpeljemo tudi v te naše najmanjše zadruge sicer enostavno a moderno in na ta način knjigovodstvo. Čas bo pokazal, ali smo uspeli. — Ko je davčna oblast začela pritiskati na mlekarne, smo takoj intervenirali, da preprečimo prehudo obremenitev, in Zveza je vložila polno rekurzov, in prvi inštanca smo zmagali, najbrže bo pa treba še v Rim. Še celo zadrugam, ki niso pri nas včlanjene, smo pomagali. V dveh spornih slučajih smo se postavili zanje proti izkoriščanju trgovcev in dosegli s zvezinim ugledom ugodno rešitev pravde.

Če pri našem delu za koristi naše živinoreje ni šlo vedno vse gladko, moramo pomisliti, da smo šele pred enim letom začeli in da potrebuje vsaka dobra stvar nekaj časa, da dozori.

Delo za zadružne panoge.

Nikakor pa nismo zanemarili radi mlekarstva drugih panog, v katerih smo se že poprej udeleževali, pač pa smo za povzdigo kmetijstva zraven običajnega nakupovanja umetnih gnojil, modre galice in žvepla, vpeljali še večje akcije za obnovo važnejših semen. Dobavili smo vsej goriški, tržaški in istrski deželi nov semenski krompir, nekaj vagonov smo ga prodali tudi v Furlanijo in še več bi ga, če bi ga mogli še kaj uvoziti. Mnogo gorskih posestnikov se je poslužilo semenske ajde, ki smo jo z velikim trudom deloma kupili po našem Krasu, deloma dobili iz Kranjske. Pričeli smo tudi z dobavo važnih vrst semenske pšenice in koruze. Palagoma mislimo razširiti svoj semenski oddelek na vsa važnejša semena.

Odnosaji do važnih tvrdk.

V zaščito koristi svojih članic je Zveza pristopila delniški družbi »Federazione Agraria Giuliana« v Trstu, ki hoče na Primorskem organizirati nakup kmetijskih potrebščin, prodaje pridelkov, posebno pa preskrbovanje Trsta z mlekom. Včlanila se je tudi v zadrugi »Cooperativa Perfosfati« v Vidmu, ki ima lastno tovarno superfosfata v Portogruaru, da tako pride po najnižjih cenah do tega važnega gnojila. S tovarno »Cementi Friuli« v Vidmu je letos sklenila na željo nekaterih zadrug zelo ugodno pogodbo za dobavo cementa, svetovno znana tvrdka mlekarjskih po-

beščin »Alfa Laval« ji je izročila svojo zastopstvo.

Živa potreba, da je z velikimi dobitelji v ožjih stikih in lažje izvesti organizacijo oddaje pridelkovših zadrug, je prisilila zvezo, da jletos odprla v Trstu poslovalnico, ki jo vodi inž. Rustja. Upamo, da bomo prihodnjemu občnemu zboru mogli poročati o uspehih te poslovalnice.

Splošne zadeve. Revizije.

Večina naših zadrug se obrača vseh sodnijskih in davčnih zadevah Zveze, kar omogoči smotreno in enotno postopanje.

V večjih notranjih sporih so posredovali nekatere zadruge Zvezo na pomoč in v vseh slučajih se nam je posrečilo urediti nastale težave s celno udeležbo zvezinim pooblaščenec pri občnih zbora.

Po svojem revizorju g. Fegicu je Zveza v l. 1925. pregledala poslovne 43. posojilnic, 3. konsumnih, 1. stavbnih, 6. kmetijskih, 2. prodajnih, 9. gospodarskih in ene obrtne zadruge. Sej je imelo načelstvo 43 d. zadnjega občnega zbora do d. res.

Gibanje članstva

V začetku poslovnega leta 1925. smo imeli 158 članic, med letom je pristopilo 20 novih, 2 sta izstopili, 1 jih je prenehalo s poslovanjem, tiko da smo jih imeli ob koncu leta 161 in sicer: posojilnic 68; konsumnih 21; mlekarjskih 37; vinarskih 7; stavbnih 11; obrtnih 7; skupaj 161.

Do današnjega občnega zbora je pristopilo še 12 zadrug, 3 so napovedale likvidacijo, tako da obsega naša Zveza danes 170 članic in sicer: posojilnic 70; konsumnih 22; mlekarjskih 45; vinarskih 6; stavbnih 9; obrtnih 7; raznih 11; skupaj 170.

Različevnost in umetnost.

»Slovenski pritrkovavec.«

Navodilo za pritrkovanje cerkvenih zvonov po številkah, spisal Ivan Mercina. Gorica 1926. Založila Katoliška knjigarna v Gorici. Cena 8 lir. — Jako lepa in koristna knjiga. V celi evropski svetovni literaturi menda ni druge knjige, ki bi obravnavala ta predmet. Cela knjiga je razdeljena na dvanajst poglavij. Po kratkem zgodovinskem pregledu zvonoglasja sledijo poglavja: Pritrkovanje častno opravilo. — Bahaštvo in nasilje v pritrkovanju. — Priprava k pritrkovanju. — Prihajanje k pritrkovanju. — Kako se zaznamujejo zvonovi glasovi? — Kako so osnovani in kako se izvršujejo vzorci zvonovskih

melodij? — Kako se pričenjajo vzorci zvonovskih melodij? — Podrobna navodila k pričetkom melodijnih vzorcev. — Olepšave v pritrkovanju. — Kako se sestavljajo sporedi? — Sporedi. — Vzorci zvonovskih melodij. — V teh poglavjih je veliko zlatih nauk in navodil za cerkvenike, pritrkovavce in tudi za cerkvena oskrbnikstva. Treba jih je pazljivo, počasi in tudi večkrat brati. Vse je pisano razumljivo in v lahkem slogu. Ne smemo knjige površno prelistati, ker nam na ta način ostane nerazumljiva. Treba, da beremo to izvrstno knjigo počasi in pazljivo — in tako bomo vse razumeli. Najzanimivejše poglavje je zadnje: Vzorci zvonovskih melodij. Tukaj vidimo same številke, ker se zvonovska melodija pač najlažje zapiše v številkah. Kaj nam povedo te številke? Številke pomenijo posamezne udarce na zvonove. Razvrščene so te številke v tri stolpičih ali koloah. Prvi stolpič pomeni veliki zvon, drugi stolpič pomeni srednji zvon in tretji stolpič pomeni mali zvon. Vsi udarci na zvon naj bodo enako dolgi. Oglejmo si sedaj vzorec št. 1 na strani 54. Pod a) imamo te le številke: 1 — 3 — 2, 4. zvon (1), potem mali zvon (2), nato srednji zvon (3) in zatem zopet mali zvon (4). V tem redu tvorijo štiri glasovi prvo najpreprostejšo, najlažjo, našim pritrkovavcem dobro znano staro melodijo, ki se — kot vsaka — nepretrgoma ponavlja do konca komada. Prava igrača je pričeti in izvajati to melodijo s tremi prsti na klavirju, ko vsi trije prsti udarjajo po volji enega in istega igravca, toda na zvonovih določa to melodijo enotna volja treh pritrkovavcev in v tem tiči glavna težava. Ta težava nastaja najbolj v pričetku melodije, nje nadaljevanje je mnogo lažje. To je pisatelj dobro vedel, zato je napisal celo VIII. poglavje, ki tvori bistveno olajšavo k izvrševanju XII. poglavja. Važen migljaj za to je položil v obe opazki na str. 36 in 54. Po navodilu na str. 36 se začetni vzorec na str. 54 ne pričinja (kot gori rečeno) 1, 2, 3, 4, ampak 1, 3, 2, 4 — zakaj? To pove poglavje VII. To poglavje mora temeljito proučiti, kdor hoče pogl. VIII. razumeti. Vse to velja v prvi vrsti za pritrkovavce začetnike. Trije stolpiči pomenijo zvonove in številke od 1 do 4, (včasih 1 do 8), pomenijo časovno razvrstitev udarcev na tri zvonove. Zvon, ki ima v svojem stolpiču eno samo številko, se zvoni ali pritrkuje, toda le pritrkuje, če dotična številka ni številka 1, ampak kak druga. Vse številke med vzorci določajo črtami (na primer vzorec št. 81.) tvorijo eno melo-

S. Stanič:

Odlomki iz podgorske zgodovine

(Dalje.)

To stoletje je doba podgorskega vsestranskega razmaha. Začelo se je pa s francoskimi vojnami. Ko je l. 1797. Napoleon uničil starodavno beneško republiko so prišli na vrsto naši kraji. In res, že prve dni meseca marca ravnoistega leta je Napoleon zasedel Gorico, vzpostavil začasno francosko vladno in naložil deželi 150.000 frankov kontribucije. Dva meseca pozneje je bil sklenjen mir v furlanskem mestecu Campoformio in Avstrija je zasedla vso Lombardijo do Adige. Leta 1805 so pa bili Francozi že drugič v deželi. General Jourdan je zasedel Brda, Massena v Gorico. Podgora je bila tedaj priklonjena furlanski vladi in gradiščanskemu okraju. Po sklepu miru v Požunu l. 1806. je prišla sicer Gorica zopet

pod Avstrijo, toda ves desni soški breg je ostal Franciji. Tako je postala Podgora obmejna francoska vas nasproti avstrijski Gorici. Leta 1807. je bilo to stanje po pogodbi v Fontaineblau potrjeno. Mejo med Francijo in Avstrijo je tvorila od izliva do Krstenice pri Kanalu Soča, nato je šla pa meja po reki Idriji proti severu. Podgora je bila na pram Gorici utrjena z obmejnimi stražnimi stolpi. Napoleon je iz severne Italije ustvaril italijansko kraljestvo. Podgora je tedaj spadala pod gouvernement Passariano, pod okraj Gradiško in pod kanton Krmin. In tudi ko je nato Gorica leta 1809 prišla vnovič pod Francijo je ta razdelitev ostala. Gorico so priklopili ilirskemu kraljestvu, sedna Podgora pa je ostala pod kraljevino Italijo. Iz tega leta je tudi ono junaštvo dveh madžarskih častnikov, katerih spomin proslavlja ona spominska plošča ob glavni cesti pred železniškim nasipom. Po veliki vojni v letu 1813 je Ilirija z Gorico vred spet prišla pod Avstrijo. Podgora pa, kot del italijanskega kraljestva je prišla končno zopet

pod avstrijskega orla po pariškem miru leta 1814.

Kako različna usoda dveh sosedov!

Tudi druge vojske v tem stoletju so Podgorci kruto občutili, ker so morali fantje na boj, domači pa so imeli vedno opraviti s četami, ki so tod mimo marširale proti Lombardiji.

V zadnji italijanski osvobodilni vojni v tem stoletju — leta 1866. — so pa boji zopet končali ob Soči, nakar je bilo v Krminu sklenjeno premirje. Iz strahu pred vojsko so Podgorci tedaj bežali v Marmurje nad Podsenico.

Drugače pa je bilo to stoletje za Podgoro največjega pomena. Res da leta 1848. ni prineslo našim grofovskim kolonom osvoboditve, toda napredovanje se je izvršilo v drugačni smeri. V tem stoletju se je Podgora industrializirala. Papirnica je vedno bolj naraščala. Leta 1870. je že bilo v papirnici zaposlenih 116 Podgorcev, ki so letno izdelali za 150.000 goldinarjev papirja. Ravnoistega leta je tudi že obrato-

vala tovarna za svilo (filanda) z 41. parnimi kotli. Obe tovarni sta bili last Ritterjev, ker so ti poslednji kupili vse obrate družine Ascoli. Kmalu nato so filando opustili in razširili papirnico v veleobrat, dokler niso leta 1887. vse skupaj prodali družbi Leykam & Josephsthal. Ta tvrdka je odprla še oddelek za celulozo. Tako so prišli v udeležbo nju papirja od cunj preko slame do lesu.

Ob koncu stoletja je bila podgorska papirnica postala največji tovarniški obrat v deželi.

Radi tega je Podgora tudi čudovito naraščala. V dokaz naj nam služijo tile podatki:

Leta 1815. je bilo v Podgori rojenih 30 otrok; leta 1825. 31; leta 1835. 23; leta 1845. 33; leta 1855. 34; leta 1865. 35; leta 1875. 68; leta 1885. 68; leta 1895. 88.

Največji prtok prebivalstva opazamo okoli leta 1870. Tedaj je bilo v Podgori 1491 prebivalcev. Potem je dotok prebivalstva sicer še stalno doraščal, toda ne več s tako silo.

Velika večina prebivalcev je bila

dijo. Najprej se vzame prva vrsta in koj za tem druga, potem tretja in četrta. Potem takoj od začetka: prva, druga, tretja, četrta. Zelo lepo in zanimivo. Pritrkovanci, ki se bodo ravnali po tej knjigi, bodo zbudili splošno občudovanje. Toda takega pritrkovanja se je treba učiti in dobro naučiti! Najprej naj si vsak pritrkovavec vzorec natančno prepíše na kos papirja, potem naj se pritrkovanci zberejo par večerov in naj se skupno učijo. Na mizo naj si postavijo n. pr. tri kozarce z različnim glasom, ki naj predstavljajo tri zvonove, in tako naj se vadijo v udarjanju, dokler si ne melodije dotičnega vzorca popolnoma ne prisvojijo. Začetek bo gotovo težak — a trud bo obilno poplačan. To prekóristno knjigo prav toplo priporočam.

Vinko Vodopivec.

Socialni vestnik.

Položaj delavstva v Rablju.

Malokdaj se kaj čita v časopisu o našem bližnjem rudniku v Rablju. Na sto in sto naših delavcev si služi tam svoj trdi kruh. Edine lire, ki jih ima revni bovški, čezsoški, loški in soški delavec, dá ta rudnik.

Po vojni so vzeli ta svinčen rudnik v najem podjetni Angleži.

Življenje rudarjev v Rablju je kaj žalostno. Vzrok leži v tem, da podjetniki vse premalo skrbijo za svoje delavce. Komaj pride ubogi delavec, potreben oddiha, iz globokega rova, pa že mora k štedilniku ter si sam skuhati okrepčila. Lahko si pa predstavljamo, kakšna je jed, ki si jo skuha, ko nestrpno čaka le počitka. Tudi stanovanja delavcev so v precej slabem stanju.

Redki so danes rudniki in tvornice, kjer ne bi podjetniki skrbeli za svoje delavce s skupno hrano in z lepimi, higijeničnimi stanovanji. Nekateri podjetniki sezidajo svojim zvestim delavcem celo lepa, moderna, higijenična bivališča.

Želeti bi bilo, da bi se tudi v Rablju v tem oziru kaj zboljšalo v dobro delavcu in v interes podjetnikov.

Pozdravi fantov-vojakov.

»Oj ta soldaški boben...«

Slovenski fantje prideleni k 19. poljskemu topniškemu polku, ki se nahaja v Firencuoli na vojaških vajah, pošiljajo srčne pozdrave svojim dragim staršem, sestram, bratom, fantom in dekletom ter jih naprošamo, naj nas tako hitro ne pozabijo. V nedeljo smo se zbrali pod hladno lipovo senco ter zapeli par naših lepih pesmic. Kar tako naprej veseli bodimo! Kaj nam pa

drugega ostane? Pride že tudi ti dan, ko bo zvenela naša pesem o domačih dolincih. — Zlobec Zeko, Kasovlje; Podgornik Alojz, Malovše; Pečenko Stanko, Bat; Rustja Milan, Dobravlj na Vip skem; Belja Lado, Male Žabi; Colja Josip, Gabrovica; Štok Vtor, Dutovlje.

Svojim tovarišem se pridružijo fantje od 81. pešpolka v Rin. — Vuga Leopold, Vedrijan; Žeal Rudolf, Boršt; Trebe Josip, Čeh; Rosič Rafael, Logje; Gorp Avgustin, Lipica; Klemenčič Bert, Avško; Lipovec Anton, t. Vid; Peternelj Franc, Jageršče; Lšič Karl, Pleševica; Prašek Kd, Dolina; Blazič Jožef, Deskle.

Pozdravi starih slov. vojakov

Pošiljamo pozdrave slov. fanje iz Rima od 82. pešpolka. Pošiljamo jih dragim staršem, bratom, sestram in slovenskim dekletom, ako se zanimajo kaj zanje... Onem vsem fantom, znanec n »Goriški Straži«. — Gregorič Seafin iz Vogerskega; Cerkvenik Viktor iz Vrem; Bratkovič Leopold iz Bilj; Faganel Jožef iz Ozeljan; Vatovec Ivan od Sv. Ivana; Lašek Alojzij iz Kanala; Golob Izidor iz Brd; Simšič Franc iz Brd; Hvala Ludovik iz G. Tribuše; Kobal Anton iz Ajdovščine; Stojkovič Rjmond iz Trebič; Lapanja Ignacij iz Ročinja, Marmelič Emilij iz Opatije.

Stari slov. fantje, ki služimo pri 3. lahkem topničarskem polku, ki se sedaj nahaja na vojaških vajah v kanunjanskih hribih pošiljamo najiskrenejše pozdrave vsem v domovini. Enako pozdravljamo tudi vrlo »Goriško Stražo«, ki nam vedno prinaša novic iz naših slovenski krajev. V kratkem na svidenje doma! Živio prostost! — Franc Ličen. Budanje; Matevž Krašna, Budanje; Pavel Trošt, Podraga; Mirko Bratož, Šentvid; Paravan Mihael, Bodič, Dačur Alojzij, Planina; Buda Jožef, Komen; Žerjal Milan, Trst; Stopar Ludovik, Trst.

Pismo zavednih Slovenk iz Egipta.

Aleksandrija, Egipt.

Draga nam »Straža«!

Tudi me Seveke, kar nas je v Schutzu, se Te spominjamo in želim, da nam bodeš vedno krepkeje izhajala! Obenem Ti pošiljamo pozdrave ter našim zvestim možem, otrokom in vsem Tvojim bravcem. Upamo, da nas boš v prihodnjem letu obiskovala že v naši ljubi domovini. Darujemo Ti od našega skromnega zaslužka skupno 50 L. — Režika Bavčar, Selo 88; Katica Jekše, Selo 98; Pepca Bavčar, Selo 21; Marija Čermelj, Selo 53.

zaposlena v tovarni, le prav neznahtna peščica kmetov se je bavila z obdelovanjem zemlje. Tudi svilo reja, ki se je bila v prejšnjem stoletju močno razvila, je sedaj vedno bolj propadala.

Podgorcem se je v tem času razmeroma še precej dobro godilo. Delo je bilo stalno. Toda mezdnoprvašanje in dnevno naraščanje proletariata sta dala povod precejšnjemu socialističnemu gibanju. Ustanovilo pa se je poleg »Delavske zadruge« tudi »Kat. del. podp. društvo«.

Zunanje lice naše vasi je v tem času dobilo sedanjo obliko. Hiše ob cesti proti Grojni in proti Ločniku so povečini nastale v tem času. Ker pa tudi ni še bilo mosta na Barki, je ves promet iz Furlanije šel skozi Podgoro na pevmski most. Radi prometa in naraščajočega števila prebivalstva so v Podgori dobro uspevale tudi druge obrti, kakor gostilne, trgovine itd.

Le ena stvar je v tem stoletju skvarila lice Podgore. Leta 1859. so zgradili železniški nasip, ki je Pod-

gorcem zaprl pogled na jug in povzročil na južni strani precejšnje močvirje.

To stoletje je pa tudi doba vsestranske politične probude. Leto 1848. je poleg drugih svoboščin prineslo tudi občinsko avtonomijo. Podgora je tedaj spadala pod občino Ločnik. Toda Podgora se je kaj kmalu te odvisnosti otresla. Ko je bil v Pevmi za župana Andrej Vogrič, se je ločila od Ločnika in skupaj s Pevmo ustvarila novo občino Podgoro. Ko je ta prvi župan umrl, je bil izvoljen za župana Andrej Kocjančič iz Podgore. Županovale pa je eno samo dobo. Takoj za njim je bil izvoljen mladi Anton Klančič, ki je županovale nepretrgoma 47 let. Doba njegovega županovanja bo zapisana z zlatimi črkami v zgodovini Podgore. V njegovi dobi se je Podgora razvila iz malega vaškega gnezda v industrijski center goriške okolice. Da je ves ta čas modro in uspešno držal za občinske vajeti ni treba obširnejše razlagati. Dejstvo, da so vedno in ponovno skozi desetletja njega volili za župana je najboljši

Iz tujine v domovino.

Merlebach, Francija.

Tukaj nas je dosti slovenskih rojakov, posebno Primorcev. Vsi smo zaposleni v rudniku. Godi se nam ne ravno slabo, ker se precej dobro zaslužimo in ker nas je dosti domačinov skupaj, ki vedno prirejamo kakšne zabave. Obhajali smo lepo praznik sv. Ignacija. Imeli smo prav prijetno zabavo, ki sta jo priredila g. Ignacij Mrak iz Jeličnega vrha in g. Ignacij Slabe iz Govejke, ki sta obhajala svoj imendan. Vsi spodaj podpisani prija-

telji se jima prav pristrčno zahvaljujejo in jima kličejo še na mnogo let. Obenem tudi pozdravljamo vse domače rojake, posebno pa naša slovenska dekleta, da bi nam ostala zvesta. — Ignacij Mrak, Jelični vrh; Ignacij Slabe, Govejk; Ivan Simnovčič in Tomaž Bogataj, Govejk; Anton Slabe, Ledine; Fr. Eržen, Jelični vrh; Franc Podobnik, Ledine; Piuk Ferdinand, Razpotje; Božič Kristjan, Ajdovščina; Avgust Felc, Vincenc Škvarč, Vihar Franc, Spodnja Idrija; Franc Istenič, Ledine.

Iz širokega sveta.

Iz opere.

Ravnatelj Vélike opere v Parizu Rudolf Kreutzer (1766—1831) je skomponiral opero »Aristipp«. Pri skušnjah mu je pa glavni pevec Laiš najbolj kazil. Na nekem mestu je pevec iz prvega dejanja preskočil kar v drugo. To se je ponavljalo pri vsaki vaji, celo pri glavni. Kreutzer je bil kar v obupu. Pred prvim nastopom stopi k pevcu in ga za božjo voljo prosi, naj bolj pazi in mu ne skazi njegovega dela. Pride premijera. Komponist maha s palčico in gleda kot divji bik na ubogege pevca. Ta pa zopet — uide v drugo dejanje. Kreutzer, ki je mislil, da je uspeh njegovega dela splayal po vodi, začne besneti in vpiti in metati pult in note v pevca. Ta je kar debelo zijal, takisto tudi občinstvo. Na mah se pa začne Laiš prav debelo krohotati in tolči po bedrih. Ljudje izbruhnjejo tudi v smeh, na koncu še sam Kreutzer. Ko se je smeh polegel, so peli dalje in opera je imela uspeh.

Razpis nagrade.

To gre pa za res. Do 28. februarja prihodnjega leta je čas, da za služiš 10.000 dolarjev. Pravih, pristnih ameriških. To nagrado razpisuje ameriška filmska družba First National-Pictures v New Yorku za najboljši roman. Natečaja se lahko vdeleži ves svet. Poskusi in pošlji svoj proizvod na omenjeni naslov, morda boš ti izbranec izmed 1800 milijonov ljudi s celega sveta.

Norost pa le ostane.

Iz Pariza, kjer modo delajo, so poslali v svet čudne vesti zastran bodoče ženske mode. Namesto kril bodo nosile ženske — hlače do kolena. Pred vojno so že celo v Gorici nekaj takega hoteli poskusiti, pa ni šlo. Neka tvrdka je poslala po mestu dve svoji nastavljenki v hlačah, da bi reklamo delali, pa so ju paglavci izžvižgali, da sta objokani prišli k šefu in raje službo pustili, kakor da bi norčije uganjali.

Čas je nad pogodbo.

Na Turškem imajo te dni zanimivo politično obravnavo. Sodni dvor je zahteval, naj se predloži tudi pogodba o zvezi med Nemčijo in Turčijo zastran vstopa v vojno. Pogodbe pa v vseh arhivih niso več našli. General Yeni Seff, ki je bil za pričo, je pa izpovedal, da sta turški sultan in nemški cesar sklenila prijateljstvo do 31. decembra 1885!

Moževo maščevanje.

Nekje, — kje, je že vseeno — tako se bere v nekem pariškem listu, se je dala odlična omožena dama ostriči na piskerlonac. Možu pa to ni bilo všeč. Čmerno pobara ženo, kateri brivec jo je ostrigel. Ko mu pove, jo pelje tja. Napet revolver nastavi brivcu na prsi in mu veli, naj zakonsko polovico po glavi obrije. Po končanem delu plača brivca in gre domov z ženo, ki je imela na glavi zrcalo.

Obisk je končan.

Maroški sultan Mulaj Jusuf, ki je obiskal Pariz, se je vrnil domov. V poročilu poslanca Besednjaka iz Pariza se je bralo, kakšne časti so izkazovali Njegovemu slamnatemu veličastvu, samo da bi ga utrdili v dobri veri, da je on res gospodar Maroka. Prav tako so zvitci Njegovi vlekli slamnatega sultana ob njegovem slovesu. Topovi so pokali, banda je svirala. Mulaj Jusuf se je pa zahvaljeval. To pišemo, da bodo bravci videli, kako znajo velike države koga tudi pogostiti, če jim prav kaže.

Učenjak ali slepar?

Še ni dolgo od tega, ko je ves svet govoril o pomlajevalnem zdravljenju Rusa Voronoffa in ga slavil. Učeni zdravnik je menda kar vcepil starcu ali starki, seve za dobro nagrado, opičje žleze in ga pomladil. Ni dolgo od tega pa so se zbrali na učeno zborovanje v Štokholmu na Švedskem zdravnikih, in so baje dokazali, da je Voronoff le — sleparil.

dokaz, da je bil mož na mestu, kot župan in zvest sin svojega ljudstva. Med tem pa je bil navrh še večkratni deželni poslanec in deželni odbornik.

Ta doba je prinesla Podgori tudi ljudsko šolo. Prej so hodili ukaželjni otroci v Gorico v šolo. Šele leta 1852. je bila tu prva ljudska šola. Poučeval je Sfiligoj Ivan, ki je prišel v Podgoro iz Visca v Furlaniji, po njegovi smrti so si sledili v kratki dobi trije nadučitelji: Franc Cicerio, Jos. Lukančič in F. Peric, za tem zadnjim je postal šolski voditelj Franc Švara, ki je prišel iz Sv. Križa. Poučeval je do leta 1887. Pod njim je postala trirazrednica in službo je nastopil Vinko Vodopivec, ki je prišel iz Grgarja. Vodopivec je ostal tukaj do leta 1899. Za njegovega učiteljevanja so sezi-dali novo krasno šolsko poslopje, ki stoji še danes. Staro šolo, ki so jo zidali za časa konkordata je občina uporabljala za zasebna stanovanja in za otroški vrtec, ki ga je otvorila l. 1887., ravnoioatega leta je društvo »Pro patria« ustanovilo v Podgori itali janski otroški vrtec in

enorazrednico. Leta 1899. se je Vinko Vodopivec vrnil v Grgar, tukaj pa postal nadučitelj Josip Budal, ki slušbuje še danes z uspehom na podgorski šoli. Ker je pa zadnje leto postal učni jezik italijanski, je iz italijanske in slovenske šole postala samo ena, katere vodstvo je izročeno Gasparju Nicosia. Kakor je naraščalo preibvalstvo, tako se je tudi šola vedno bolj razširjala. Postala je petrazrednica. Pred vojsko je bila v Podgori več let tudi pripravnica za srednje šole.

Ker je devetnajsto stoletje prineslo več svobode in razmaha, se je tudi slov. narodno življenje v Podgori precej udeještovalo. Za kulturo so delovala različna društva. Za »Čitalnico« je sledil »Sokol«, »Slov. kat. izobraževalno društvo«, »Orel« in različna šolska združenja, ki so krepila ljudsko zavest in širila kulturno obzorje. Globoko segajočega strankarstva pa v Podgori ni bilo, če odvezamo socialiste. Poslednje delitev duhov je prineslo šele 20. stoletje v Podgoro.

Usodna zмота.

To se je zgodilo leta Gospodovega 1926. dne 18. julija. Na vsa županstva, velika in majhna, je prišel od vlade razglas, naj se popišejo vsi vozovi in vozila. Skrbni občinski tajnik je hitro opozoril pismeno eno uro oddaljenega gospoda kaplana, naj oznani v cerkvi, da morajo pripeljati gospodarji vse vozove, po italijansko: »tutti i carri«, ki jih imajo, v nedeljo 18. julija od 10. do 1. ure pred občinsko hišo. Z delom preobloženi in vedno nagli gospod kaplan je prav površno pogledal pismo. Kdo bi mu to zameril! Saj nas dandanes že vse nadleguje s temi večnimi razglasi. Naj bo stvar kakor hoče, gospod je bral razglas, oziroma tolmačil po svoje, takole: »Tu imam od občinskega urada razglas, ki pravi, da morate peljati danes od 10. do 1. ure pred občinski urad »tutti i cani« — vse pse! Zakaj bi to, ne vem; mogoče radi novih davkov, mogoče jim bodo cepili runje, ali jih pa zapečatili (timbrali). To vam povedo že na občini. Peljite torej doli vse pse in psice, da se izognete mogoči kazni.« Nihče ni niti najmanj dvomil o resničnosti razglasa; vsa kaplanija ne pozna voz, saj od vasice do vasice ne vodi drugega kot kozja steza. Ko so prišli od maše domov, — maša je bila zjutraj, — je šla novica od ust do ust. Kmalu so začele pokati puške, mnogo pasjih mrcin je postalo žrtev kaplanove zmotе. Ali vendar, premnogi pasji prijatelji se niso ustrašili morebitnih davkov, sklenili so s težkim srcem izvršiti nemili ukaz. Vse je peljalo pse k studentem in vodnjakom, da

bi jih lepo umili; čeče so odhitele na vrt po zelenja in cvetja, da do stojno okrase »štirinogate fante«, ki so imeli iti na nabor. Skratka! Ni minula ura, ko je zapuščala četa za četo v družbi gospodarjev svoje domove in hitela na usodno mesto. Na cesti v dolini so se strnili posamezni oddelki v celo vojsko, ki se je lajajoč, tuleč in cvileč pogumno bližala vasi S., kjer je sedež obč. urada. Okna so se odpirala, vrata škripala, vse je teknovalo, da si bolj ogleda čudni spreved, ki je nemudoma hitel pred občinsko pisarno. Občinski sluga, ves presenečen in vznemirjen, steče po stopnicah, da naznani gospodu tajniku nepričakovane goste, ki zahtevajo vstop v pisarno. Gospodarji sporoče, da so natanko izvršili tajnikov ukaz in pripeljali doli pse in psice! Tajnik se razburi, kriči in vpije, a gospodarji in razjarjena pasja čreda ga prevpijejo. Mnogi vderejo v občinsko hišo, a psi za njimi. Tajnik išče ves prestrašen usodepolni odlok, stopi na balkon pred zbrano množico in bere slovesno in na glas, da so ga čuli psi in psice, da je bilo ukazano pripeljati »tutti i carri, carrozze e carrette«, ne pa psov in psic. Da bi se izgovoril, začne tajnik jecljati: »Vaš kaplan, vaš kaplan, on, on kavža« itd. — Ubogi gospod kaplan! gorje tebi!, dobro da te ni blizu! Ne vemo, kako se je godilo gospodu, ko so prišli razjarjeni izletniki domov; dobro gotovo ne! Pravi, da ga ni bilo doma. To pa vemo, da je bila občinska hiša in vsa vas še cel teden potem polna pečetov, ki jih je iz jeze in maščevanja odložila ondi pasja golazen.

Kaj je novega na deželi?

Iz Oslavija.

Prireditvev prosvetnega društva »Soče«, ki se je vršila v nedeljo 15. avgusta, je uspela izvrstno. Ljudstva je bilo zelo mnogo, kajti prišli so tudi ljudje iz Gorice ter iz bližnjih in daljnih vasi. Igra »Dan sodbe« je potekla prav dobro, pevski zbori so doneli krepko in ubrano proti Gorici. Odbor prosvetnega društva se iskreno zahvaljuje vsem vdeležencem, posebno pa bratskim društvom iz okolice, ki so bistveno pripomogla k srečnemu uspehu.

Podsabotin.

Prosvetno društvo »Na dan« v Podsabotinu priredi svojo prvo veselico v nedeljo dne 22. t. m. ob 4. uri popoldne na dvorišču gospoda Alojzija Valentinčiča. Spored: 1. »La sera« — Ital. deklamacija, 2. Sattner — »Nazaj v planinski raj« — poje domači mešani zbor. 3. Sattner — »Zdravica« — poje moški zbor iz Oslavja. 4. »Srce« — deklamacija. 5. Fr. Rihar — »Izgnubljeni sin« — Svetopisemska žaloigra v 5. dejanjih. 6. Vinko Vodopivec — »Kaj pa delajo ptički« — poje mešani zbor iz Števerjana. 7. Sardenko — »Planšarica« — šaljiv prizor s planin. 8. F. Rihar — »V ječi« — burka iz vojaškega življenja v enem dejanju. 9. V. Vodopivec — »Vojaci na potu« — poje moški zbor iz Oslavja. Med odmori deluje šaljiva pošta. Vstopnina I. sedež L 5, II. sedež L 3, stojšča L 2. K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

Dornberg.

V nedeljo, 22. avgusta ob 4. uri popoldne priredi naše prosvetno društvo javen telovadni nastop. Spored: 1. Proste vaje, dekliški naraščaj; 2. Proste vaje, člani; 3. Proste vaje s palicami, deški naraščaj; 4. Simbolične proste vaje člani; 5. Proste vaje, deški naraščaj; 6. Orodna telovadba; 7. Proste vaje, članice; 8. Skok v višino; 9. Skupinske vaje, deški naraščaj; 10. Simbolične proste vaje »Gorčez jezero«, članice; 11. Lahkoatletične proste vaje, člani; 12. Vaje s

šerpami, I. 1926., dekliški naraščaj; 13. Metanje kroglice; 14. Orodna telovadba; 15. Zaključna skupina. Vsi prijatelji zdrave mladine so vabljeni, da se nastopa vdeleže.

Šempas.

Prireditvev »Cerkvenega pevskega zbora«, pri kateri je prijazno sodeloval tudi mešani zbor iz Batuj v nedeljo 15. t. m. je dobro izpadla. Nekateri igralci kažejo precej zmožnosti za nastope. Plesa ni pogrešal nihče — petja in godbe in iger so se pa veselili vsi. Le tako naprej! Nova mlekarna dobro napreduje. Mleka prinašajo ljudje vedno več, ker raste zaupanje in uvidevajo kmetje korist, katero jim donša skupna mlekarna. Grozdje se je precej otrešlo po nekkih vinogradih, pa vsaj toče letos ni bilo.

Vitovlje.

Po dolgem prizadevanju nam je vendar naše županstvo začelo pravljati obč. poti. Vsled obilice poljskega dela je malo delavcev, zato zelo počasi napreduje. Marsikdo bi se pa tudi temu odtrgal ter skočil po zaslužku, ko bi le vedel kaj zasluži in koliko. To je vzrok, da vsak dvomi, bodisi delavec ali voznik, kdaj in koliko bo prejel plačila. G. župan kar pošilja dan za dnem iskati delavce in voznike; celo sam se je en dan podal v družbi kr. orožnikov k ugledni družini ter žugal z aretacijo, ako ne gredo na delo. Ko je pa videl, da je slabo naletel, se je brez uspeha vrnil. Ali bi ne bilo boljše nekoliko natančneje pogledati zakonik o tej stroki?

Bilje.

V nedeljo se je zbralo zelo lepo število občinstva pri akademiji Prosvetnega društva v Biljah. Naš namen hvaliti prireditve, dasiravno je bila zelo hvalevredna. Splošno pripomnimo, da je bil program preobširen in preveč utrudljiv za izvajalce in gledalce. Že sam telovadni nastop bi zadoščal, ko bi ga zvezali v enoto s par kratkimi dramskimi prizori in pesmimi. Telo-

dce in telovadkinje pohvalimo. Slovadili so odločno in točno, le mpo je bil prehter. Najbolj je rajal deški naraščaj in simbolične članice na lepo godbo V. Vodopivca. Vsled manjšega števila napajočih in vsled prepočasnih istopov istih skupin je telovadba postala enolična. Tudi glede telovadnih nastopov velja pravilo: laj, pa boljše!

Igre niso vsi slišali in zato tudi razumeli. Na odprtem prostoru niso primerne igre, pa najsibotudi šaloigre. Kvečjemu bi uspele kupleti, ali kratki dramski prizori, združeni s petjem. To velja za vsa društva. Igralci so igrali dolgo, neprestano žuboreno množico, pa igro občutno motilo in ji jevalo učinek.

Pevci iz Bilj so znani. To pot so rišli preveč v ozadje programa; aslužijo pa prvo mesto. G. J. Brauz je občinstvo navdušil. Nove esmi, srebrnodoneči glas in krasna zgovarijava so prišli do veljave kljub šibkemu spremljevanju. Škoda glasu na odprtem prostoru. Klepna sodba je tale: Neboj žrtev in vaj je bilo vsajenih v prireditve. Uspeh je lep, še lepši bi pa bil, če bi bil program krajši. Saj je znano, da »preveč, je še dobrega dve«.

Volče.

Volčani in okolica opozarjamo pismo na red v oddajanju pisma in časnikov. Dolžnost pismoaše je, da redno odda pošto dotičnemu, ne pa otrokom na cesti. Večkrat se zgodi, da dobimo pošto po dva dni kasneje kot bi jo morali.

Iz bukovske občine.

Iz Bukovega je že poročala Gor. Straža, da je dne 20. julija napravila toča veliko škodo. Enako so bile prizadete tudi sosedne vasi proti Cerknem, Orehek, Jesenica; najhujše je pa bila prizadeta Zavrčje, kjer je prejšnjo prireditev vednega dežja je zdaj popolnoma uničila. Ljudje upravičeno s strahom gledajo v prihodnost. Žal pa da se še dobijo taki ljudje, ki preklinjajo Boga in vse kar je sveto kadar jim toča pobije ali jih zadene kaka druga nesreča. Pa še ena druga nelepa navada se je v nekaterih vaseh udomačila med ljudstvom. Kadar se konča kako večje delo ali košnja, potem mora biti ples! Pomislite, ljudje božji, kako resne čase preživljamo in ne vemo kaj še vse pride. Ako človek pogleda po polju ga mora srce boleti, od druge strani slišiš pa harmoniko in direndaj, da se nad takim početjem mora zgražati vsak trezen človek.

Ker pa vemo da je tudi še pretežna večina dobrih in pošteno mišlečih mož, prosimo nastopajte proti takim bogokletnežem in plesalcem, odpravite take navade katere jemljejo ugled posamezniku, vaščanu in celemu narodu. Vi, starši in gospodarji, pa ne podpirajte plesov in ne dajte prostora za ples sicer pade večja krivda na vas kakor na neizkušeno mladino!

Občinar.

Ukve - Ponteба - Sv. Višarje.

V nedeljo 18. julija, sta priredili župniji Ukve in Ponteба skupno romanje na Sv. Višarje. Ukvaniki so s tem romanjem združili pobožnost sv. leta, so bili do sedmih žegori. Ko so šli skupno v sprevedu v cerkev, se je videlo, da so re prišli vsi, katerim je bilo mogoče. Po osmih so došli romarji iz Pontebe, ki so se zjutraj z vlakom odeljali od doma. Sledila je slovena peta maša. — Namen tega skupnega romanja je bil, naj bi ob župniji, italijanska Ponteба in sloenske Ukve, ki se pred drugimi odkujeta v verskem življenju, tudi pred drugimi pokazali krščanski vzajemnost in ljubezen, ki v enki meri obsega vse narode. Vi-

deli naj bi, kaj imajo sami dobre ga in to ohranili. Videli pa tudi, kaj imajo drugi boljšega in skušali to posnemati. Ta namen se je lepo pokazal ob slovesu s sv. Višarjem. Vrstili so se v lepem soglasju slovenski in italijanski govor, italijanska in slov. pesem. Pontebski župnik, č. g. G. Boria, je zlasti vnmel obe župniji k svetemu tekmevanju: Ponteба ljubi Marijo, Ukve nočejo zaostajati. Zato se vsako leto skupno zberimo na sv. Višarjah, da skupno pokažemo svojo vero in skupno počastimo svojo Mater; vsak po svojih navadah in v svojem jeziku, a vsi z isto ljubeznijo v srcu. Skupno sta šli obe procesiji iz cerkve, skupno molili in menjaje se prepevali. V znak bratske krščanske ljubezni, ki ne pozna razlike narodov, so se Ponteбani odrekli zlonejši poti v Žabnice ter so šli z Ukvanji po strmejši proti Ovčji vasi. V Ovčji vasi je bil kratek obisk v cerkvi. Zopet se je vrstilo: slovensko petje in italijanska molitev in obratno. Isti prizor se je ponovil v Ukvah, kjer je ta mala mednarodna pobožnost končala z blagoslovom. — Bil je to prvi tak poskus in zato je še imel svoje nepopolnosti. A brez uspeha ni bil. Videti smo mogli, da kakor imamo mi nekatere prednosti, smo v drugih rečeh daleč za italijanskimi verniki. Naj samo omenim 40 pontebskih dečkov in mladeničev, vitezov Najsv. Zakramenta, ki svojega Gospoda vsako nedeljo skupno prejmejo v sv. obhajilu in ga vsak dan v cerkvi obiščejo. Čast takim mladeničem!

Modrejce.

Ker sem naročnik Vašega cenj. lista in zaveden gospodar, si štejem v čast priobčiti par novic iz naše vasi. V naši vasi so vsi naročniki in čitatelji Gor. Straže razen par liberalno mislečih. Vsak toži »dava li slova latina in toča.« Torej začetni je treba varčevati in kako se pri nas? Imamo tri mlekarje brez mlekarnice. Čas je že vendar, da se združimo in ustanovimo mlekarno, ne ob nedelja fantje v gostilno, možje kaditi tobak in dekleta kot mestne fraile v židano kratkih krilih okrog hoditi. Dotični gospodarji ki imajo letovišcarje, naj jim povedo, kaj je škoda in kaj ni, da ne bo prepričani v vasi. Na tem mestu hočem opozoriti fante »razgrajate ako ne bodo bolj mirni ponoči kot so bili na kresni večer bom dal njih imena v javnost, ker smo siti vpitja in tudi za drva jim nismo hvaležni. Tukaj je 30 fantov in enako deklet. Al bi ne ustanovili lahko fantovsko dekliško prosv. društvo, in ne razgrajanje in ponočevanje? Zakaj se ne vpišete deklete v Mar. družbo? Upam, da ne bo nihče prizadet radi teh vrstic. Ako se upa kdo ugovarjati, naj v listu, potem se podpišem jaz. To sem napisal radi pohujšanja mladine.

Iz Cerkljanskega.

Te dni nam je prišla v roke okrožnica razposlana od nekega Cirila Reje v Šebreljah na nekatere mekarne po Cerkljanskem. Pozvedeli smo kdo je ta novi zadružni organizator, ki podpisuje za »Šebreljska mlekarna« in za »Zadružna zveza in Trstu«. Po informacijah smo sklenili okrožnico objaviti, da ne ostane glede vsebine in krasne slovenščine pozabljena.

Evo je:

OKROŽNICA.

Cenjena zadružna mlekarnice

Ker smo pr. naši zadružni mlekarni uvedivši da bode naša organizacija in naštrud saman, akone poiščemo direktnega trga za maslo in v to stroko izvežbane trgovce.

V tem smislu smo se obrnili na zadružna zveza v Trstu kakor tudi na trgovsko obrtno zbornico za vnovčenje našega blaga.

Na našo prošnjo so nam odgovorili na kar so nas osebno obiskali dne 13/6 1926 povdarjali so da oni so imeli namen že prej nam pomagati ki pa niso videli v nas naklonjenosti in nobene prošnje do njih za nam pomagat.

Povdarjali so kakor smo mi tudi sami uvideli da mi? ako bi se ne organizirali za skupno prodajo masla bi sploh trg izgubili ker naši dosednji trgovci izvozniki niso organizirani nakar ih v Trstu občutno izkoriščajo in to v našo škodo nasprotno pa Tirolske in Italijanske organizirane mlekarne pretiskajo na tržaški trg da bode nad vado njih blago v tem smislu smo, dolžni mi iti v našo veliko korist na roko združni zvezi v Trstu da spravi na prvo mesto naše blago na tržaški trg.

Namreč Združna zveza v Trstu kakor tudi trgovska obrtna zbornica so nas naprosili naj se informiramo katere mlekarne so volne stopiti v organizacijo za skupno prodajo masla in navesti prebližno količine masla nato bode dala združna zveza v Trstu povabila prizade tim mlekarom za en skupni sestanek za popolni dogovor.

Ker je zadeva nujna da organiziramo prejko je mogoče skupna prodaja masla prosimo cenjeno vodstvo mlekarne da nam odgovorite povolno, da vstopite v našo prekrstno organizacijo sa skupno prodajo masla ker drugače ako ne do bijo od naših mlekarov povolnega odgovora sprimejo ponudbo pa od drugih mlekarov nakar bode pate v našo škodo ker ako so enkrat z drugim blagom preskrbljeni je samo ob sebi umevno da se naše blago potem ne bode moglo prodati ali pa se preda po sramotni ceni.

V tem smislu Vas prosimo da nam odgovorite prej ko je mogoče ker sadružna zveza v Trstu je nas zaprosila naj se mi potrudimo za organizacijo potem naj pošlemo skupno odgovore v Trst ker bo šlo veliko hitreje.

Z sadružnim pozdravom

Rejc Ciril

Poblaščenec od Šebreljske mlekarne kakor tudi od sadružne zveze za v Trstu za izpeljavo te organizacije.

Šebrelje 17/6 1926 P. Slappe Ci Sdria.

Segil Šebreljske mlekarne.

Tako okrožnica — le nekaj pripomb: Da ne bode katera mlekarina od teh organizatoričnih otrobov kaj zapeljana moramo povedati, da je pisec te okrožnice neki izhirani telečji kupec, kateri, dasiravno ima največje posestvo v Šebreljah, tudi Šebreljske mlekarne ne more podpirati, ker ie po svojem uglednem, organizatoričnem in direktnem gospodarstvu prišel do tega, da premore še eno kravo. Mlekarne uvidite, da kdor sebi ne zna gospodarit bo tudi druge vodil le v zgubo in propast.

Darovi za sklad »Goriške Straže«.

Gg.: Peter Kajzer, Podbrdo 15 L; Neimenovani, Šmarje 20 L; Fran Trušnovec, Čepovan 10 L; Zorze, Čepovan še 1 liro; Kmečka posojilnica, Števerjan 100 L; N. N., Grgar 1 L; N. N., Gorica 5 L; V Zapužah pri Ajdovščini nabrali 30 L; Drago tin Batič, Staragora 5 L; Kerševan Anton, Preserje 1 L; Kodrič Anton, trgovec jestvin, Gorica 50 L; Neimenovani, Kobjeglava 3 L; L. J. 5 L; Kmečka posojilnica Št. Viška gora 20 L; Franc Šuligoj, Riva Trigoso 5 L; Bitežnik Franc, Riva Trigoso 2 L; Humar Rudolf, Riva Trigoso 2 L; Juh Jakob, Riva Trigoso 2 L; Bucik Josip, Riva Trigoso 1 L; Humar Ivan, Riva Trigoso 1 L; Radinja Franc, Riva Trigoso 2 L; Rezika Bavčar, Katica Jekše, Pepca Bavčar in Marija Čermelj iz Aleksandrije skupno 50 L; Merljak Anton, Renče 5 L; Bremec Filip, Gr-

gar 5 L; Marinič Franc, Vitovlje L; Tinta Anton, Gorenjpolje 5 L; Ivana Žgur, Vrhpolje 5 L; N. N. Ajdovščina 20 L; Mrak Mat. Pečine 2 L; Bensa Josip, Anhovo 3 L; Medvešček Štefan, Anhovo 2 L; Medvešček Peter, Anhovo 5 L; N. N. 10 L. — Zadnji izkaz: 4252 L 50 stot. in 2.50 hol. gold.; današnji izkaz: 398 L; skupaj: 4650 L 50 stot. in 2.50 hol. gold.

Darovi.

Za »Alojzijevešče«: Sl. Kmečka posojilnica v Števerjanu 50 L. — Iskrena hvala!

Za »Slovensko sirotišče«: Kmečka posojilnica v Števerjanu 50 L; Neimenovani po župnem uradu v Št. Vidu pri Vipavi 50 L; N. N. 10 L. — Bog stotero poplačaj!

VABILO

k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU »Kmetijske posojilnice« v Grgarju, ki se bo vršil dne 29. avgusta 1926 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev bilance za l. 1925.
3. Slučajnosti.

Ako ob določenem času občni zbor ni sklepčen, se bo vršil pol ure kasneje drugi ob vsaki vdeležbi.

Odbor.

Pozor krojači, šivilja!

Krojna šola, Ljubljana, Stari trg št. 19. Ravnatelj Fr. Potočnik, izvedenec mednarodne Rimske razstave, diplomiran z zlato kolajno in imenovan za profesorja kroja v Italiji.

Speciolen slovenski tečaj moškega in damskega krojenja za Slovence v zasedenem ozemlju. Vsak krojač, šivilja in modistinja naj se točno po vsaki podobi v modnem listu na vsako mero naučiti krojenja po lahko razumljivem sistemu, ki je preizkušen v Angliji, Franciji, Nemčiji in na mednarodni Rimske razstavi. Otvoritev tečaja bo 15. septembra.

Krojna šola preskrbi učencem hrano in stanovanje po ugodni ceni. Izdaja slovenskih modnih listov, cena polletno Din 120.—. Ob zaključku tečaja ima vsak učenec priliko delati risbe za mednarodno razstavo in dobi po možnosti, tudi rimsko diplomu. Informacije in vprašanja direktno na gorenji naslov.

Na prodaj je hiša s 6. prostori, hlevom in majhnim vrtom v bližini Št. Petra pri Gorici. Cena je 12.000 lir. Naslov: Princič Frančiška, št. Peter pri Gorici št. 255.

»Patronato Nazionale« išče delavce s kamnoseke za Gomodossolo. — Informacije v Via Bertolini št. 10., Gorica.

Na prodaj je moški šivalni stroj v dobrem stanju. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

STAROZNANA TVRDKA ::
EMILIO WOKULAT & C.

Gorica, Corso V. E. št. 7. in vogal via Barzellini,

priporoča svoje najboljše

FOTOGRAFSKE APARATI vsake velikosti in vsake cene ter vso pripadajočo pripravo na debelo in drobno.

GOSTILNIČARJI!

Kmetijsko društvo v Vipavi razprodaja iz svoje zaloge prieno vipavsko vino po L 2.20.

Specialitete: Renski rizling, zlen od L 3.10—3.30.

— Podružnica v Idriji. —

15. t. m. je v Casale Monferrato po kratki bolezni izdihnila svojo čisto in blago dušo

Marija Simčič

Po njej žalujejo nesrečna mati, bratje in sorodniki ter družina Bassi, ki ji je rajna bila tako ljuba.

Odbor ljubljanskega vzorčnega Velesojma priredi od 4. do 13. septembra 1926 **Prvo DEŽELNO LJUBLJANSKO RAZSTAVO** pod imenom **LJUBLJANA V JESEN**

Razstava obsega sledeče panoge: Poljedelstvo, mlekarstvo, vrtnarstvo, čebelarstvo, vinogradništvo, živinorejo, avtomobilizem, radij, umetnost, splošno razstavo industrijskih izdelkov, zdravstvo itd.

Obiskovalci bodo deležni sledečih olajšav: 50 % popust na jugoslovanskih železnih, 30 % popust na italijanskih železnih. Lir 12.— konzularni vizum.

Legitimacije, ki dajo pravico do imenovanih znižani se prodajajo po L 16 pri komisarju razstave

Oglasni zavod G. ČEHOVIN - TRST

Viale XX Settembre 64-1. - Telefon št. 33-17

NB. Preskrbi se konzularni vizum in dostavijo legitimacije. K gornjemu znesku naj se dodene še Lir 7. za poštno in režijske stroške.

KRTOVE KOŽE

kupujem

Pasti in poduk na vprašanja

W. WINDSPACH
GORICA, VIA CARDUCCI 6

KIRURG - PRIMARIJ

Dr. LUIGI SUSSIG

se je vrnil in je začel spet ordinirati.

Lloyd Sabauda.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

»Conte Biancamano« 18. 8. 1926.

»Conte Rosso« 3. 9. 1926.

v Južno Ameriko:

»Conte Verde« 20. 8. 1926.

»Principessa Maria« 27. 8. 1926.

»Principessa Giovanna« 17. 9. 1926.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ oziroma v 19 dneh.

v Avstralijo:

»Regina d'Italia« 30. 9. 1926.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke zastopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4

Dr. G. Smerchinich-ev

RADIOLOGIČNI KABINET

v Gorici — Via Seminario 24

bo odprt vse dni od 8½ do 10 ure, razen četrkov popoldne.

Diagnostika in zdravljenje z röntgenovimi žarki. Aparat se na željo prenese na dom.

Zdravnik za zobe in usta

Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema vse dni v tednu v Gorici, na Travniku št. 20 ob sobotah in nedeljah pa tudi v Ajdovščini št. 146 nasproti Ljudskemu vrtu.

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE

ROBERT BERKA

Gorica, sedaj Corso Verdi 36.

Lastnik se je specializiral na Dunaju, bil več let asistent zobozdravnika dr. P. P. Labaratorij otvorjen že leta 1918. — Sprejema od 9. do 12. in od 2. 6., ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. —

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija **Dr. A. DE FIORI**

V GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 19

SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega suknja.
Blago solidno!
Cene zmerne!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavica

Din. 50.000.000

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 10.000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst. — Agencije: Logatec.

Vloge na knjižice po 4 %.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obligacij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.